

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 B

Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2025

L

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 april 2025

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft mij verzocht de Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van het overhedenoverleg van 14 april jl. Dit overhedenoverleg heeft uiteindelijk plaatsgevonden op 16 april.

Op 24 april 2025 heb ik dit – mede namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane – gedaan.

Hierbij zend ik u een afschrift van de Kamerbrief.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.J.M. Uitermark

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

De Haag, 25 april 2025

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft mij in haar procedurevergadering van 10 april 2025 verzocht de Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van het overhedenoverleg van 14 april jl. Dit overhedenoverleg heeft uiteindelijk plaatsgevonden op 16 april.

In de motie Chakor c.s.¹ heeft de Tweede Kamer de regering verzocht zich maximaal in te spannen zodat er tijdens het volgende overhedenoverleg overeenstemming kan worden bereikt met de decentrale overheden ten aanzien van zowel de tekorten op de jeugdzorg als de algemene korting op het Gemeentefonds.

Deze Kamerbrief bevat een weergave van de belangrijkste uitkomsten en resultaten van dit overleg. Hiermee geef ik mede namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane invulling aan bovenstaande verzoeken.

Beide Kamers worden separaat geïnformeerd over de uitkomsten van het overleg met de VNG. Hierbij zal worden ingegaan op de afspraken voortvloeiend uit de aanbevelingen van de commissie van Ark en de daarmee samenhangende balans tussen ambities, taken, middelen en verantwoordelijkheden.

Overhedenoverleg 16 april 2025

Op 16 april jl. heeft het vierde overhedenoverleg van deze kabinetsperiode plaatsgevonden. Het Overhedenoverleg heeft als functie om op basis van het totaalbeeld van de verschillende domeinen als overheden gezamenlijk het gesprek te voeren over kansen, dilemma's en noodzakelijke randvoorwaarden bij de uitvoering van beleid. De meerwaarde ten opzichte van de bestaande sectorale tafels is om de gezamenlijke ambities en opgaven en wat daarvoor nodig is in samenhang te bezien. Zowel Rijk als medeoverheden hebben de mogelijkheid om vraagstukken te agenderen.

Gemeentefinanciën en jeugd

De afgelopen weken is intensief overleg gevoerd over de financiële positie van gemeenten, waaronder de problematiek van de jeugdzorg en het advies van de commissie Van Ark. Steeds was daarbij het uitgangspunt dat in ons landsbestuur de inspanningen van Rijk en medeoverheden gezamenlijk nodig zijn om problemen het hoofd te bieden.

Uit de Voorjaarsnota blijkt dat er voor de jaren 2025–2027 cumulatief circa 3 miljard euro beschikbaar komt voor gemeenten voor zowel jeugdzorg als voor de terugval in 2026 in het Gemeentefonds. Voor 2028 en verder worden de beheers- en inhoudelijke maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd versterkt en worden aanvullende maatregelen uitgewerkt.

Dit cumulatieve bedrag is een substantiële bijdrage aan het Gemeentefonds en de problematiek van gemeenten omtrent jeugdzorg. Tegelij-

¹ Kamerstukken II, 2024/2025, 36 600 B, nr. 31

kertijd is het kabinet zich ervan bewust dat hiermee niet aan de wens voor compensatie van door gemeenten gedane uitgaven voor de jeugdzorg in de jaren 2023/2024 tegemoet is gekomen. In het Overhedenoverleg is aangegeven dat het kabinet bereid is om ook over deze compensatie te willen doorpraten en daarover uiterlijk in augustus van dit jaar conclusies te trekken. In afwachting daarvan heeft de VNG de aangekondigde ingebrekestelling opgeschort.

Interbestuurlijke samenwerkingsagenda

Naast de onderwerpen jeugd en omvang van het Gemeentefonds zijn we ook intensief in gesprek met de medeoverheden over andere thema's. Ons land staat voor grote maatschappelijke opgaven. Deze opgaven kunnen alleen worden ingevuld als de vier overheden daar gezamenlijk hun schouders onder zetten. In aanloop naar de afgelopen Overhedenoverleggen hebben verschillende departementen en medeoverheden intensief samengewerkt op vijf cruciale thema's, te weten: zorg en welzijn, weerbaarheid, robuuste ruimtelijke keuzes, landelijk gebied en bestaanszekerheid. Zienswijzen zijn gedeeld, dilemma's zijn uitgesproken en nieuwe inzichten zijn ontstaan. Dit heeft geleid tot een interbestuurlijke samenwerkingsagenda waarover vervolggesprekken worden gevoerd. In volgende Overhedenoverleggen zullen kabinet en de medeoverheden het gesprek blijven voeren over een goede balans tussen ambities, taken middelen en uitvoeringskracht. Op deze manier kunnen we blijven werken aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven binnen de mogelijkheden die er zijn.

Omdat het de afgelopen maanden veel over thema's in het sociaal domein is gegaan, is afgesproken om na het meireces 2025 een volgend Overhedenoverleg te organiseren, waarbij er met name aandacht zal zijn voor de fysieke thema's.

Ik ben blij dat we er gezamenlijk in zijn geslaagd om in deze lastige periode een weg naar voren te vinden. Met de gemaakte afspraken hebben we wat mij betreft een stap gezet op een aantal lastige dossiers en bieden we perspectief voor een positieve en constructieve samenwerking.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.J.M. Uitermark